

Sysmän pohjavesiensuojelusuunnitelman hyväksyminen

KH 08.12.2025 § 332
431/00.01.05/2023

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman tarkoituksena on turvata vedenhankinnalle tärkeät ja vedenhankintaan soveltuvat pohjavesivarannot, huomioiden sekä pohjavesien laadullinen että määrällinen säilyminen, kuitenkin tarpeettomasti rajoittamatta alueen maankäyttöä. Pohjaveden suojelun ja suojelusuunnitelman sisällölliset suuntaviivat määritellään laissa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004 vai 1263/2014).

Sysmän kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on laadittu samanaikaisesti Heinolan, Hartolan ja Iitin kuntien suunnitelmien kanssa. Päivitetyt pohjavesialueiden suojelusuunnitelman Heinolan, Hartolan, Iitin ja Sysmän kunnille on laatinut Ramboll Finland Oy.

Sysmän kunnan aiempi pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on laadittu vuonna 2014. Suojelusuunnitelma tulisi päivittää noin 10 vuoden välein, joten suunnitelman päivittäminen oli ajankohtaista. Aiemman suunnitelman valmistumisen jälkeen pohjavesialueiden rajauksissa ja luokituksissa sekä maankäytössä on tapahtunut muutoksia. Pohjavesialueiden rajat ja luokitukset määrittää Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY). Pohjavesialueiden rajauksia ja luokituksia on tarkistettu alueella edellisen kerran vuonna 2019.

Sysmän luokitellut pohjavesialueet sijaitsevat pitkittäisharjumuodostumissa. Pitkittäisharjujaksot saavat alkunsa II Salpausselältä. Pohjavesialueista kolme on vedenhankintaa varten tärkeää pohjavesialuetta (1-luokka) ja kahdeksan vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta (2-luokka).

Lisäksi Sysmän alueella on neljä pohjavesialuetta, jotka sijoittuvat pääosin naapurikuntien alueelle. Näitä pohjavesialueita ei käsitelty tässä suojelusuunnitelmatyössä. Pohjavesialueille sijoittuu yhteensä kaksi Sysmän kunnan vesilaitoksen vedenottamoita sekä yksi vesiosuuskunnan kaivo.

Sysmän pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa on koottu tiedot Sysmän alueen pohjavesialueista ja vedenottamoista sekä pohjavettä vaarantavista riskikohteista. Riskinarvioinnin perusteella on esitetty toimenpidesuosituksia pohjavesialueiden määrällisen ja laadullisen pysyvyyden turvaamiseksi.

Suojelusuunnitelmasta on luotu erikseen viranomaisversio ja julkinen versio. Viranomaisversio sisältää kattavammin tietoa pohjavedenoton määräistä, vedenottamoista ja havaintoputkista sekä pohjavesialueille sijoittuvista riskikohteista.

Viestintä ja yhteistyö

Suojelusuunnitelman laadintaa seurasi ohjausryhmä, joka koostui Heinolan kaupungin, Hartolan, Iitin ja Sysmän kunnan, Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen, Hämeen ELY-keskuksen ja Päijät-Hämeen ympäristöterveyden edustajista. Ohjausryhmä kokoontui huhtikuussa 2024, syyskuussa 2024 ja maaliskuussa 2025. Ohjausryhmän jäsenillä oli mahdollisuus lukea ja kommentoida suunnitelmaa sen edetessä.

Suojelusuunnitelman luonnos oli kuntalaisten nähtävillä kunnan verkkosivuilla 17.6.-17.7.2025, ja tänä aikana suunnitelmaa oli mahdollista kommentoida. Kuntalaisten nähtävänä oli suunnitelman julkinen versio sekä suunnitelman julkiset liitteet (liite numero 1, 2, 6, 7 ja 8).

Lausuntopyynnöt lähetettiin sähköpostitse Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI), Hämeen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY), Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ja Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kirjaamoihin, Sysmän jätehuoltoviranomaiselle, vesilaitokselle, maaseutuhallinnolle, sekä naapurikunnista Asikkalan, Hartolan kunnille ja Heinolan kaupungille. Suunnitelman viranomaiskäyttöön tarkoitettu versio toimitettiin lausuntopyynnön mukana Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Hämeen ELY-keskukselle, Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle, Päijät-Hämeen ympäristöterveydelle, vesilaitokselle ja jätehuoltoviranomaiselle. Lausuntoja tuli yhteensä viisi kappaletta.

Lausuntojen pohjalta suunnitelmaan tehtiin muutoksia ja tarkennuksia esimerkiksi koskien öljysäiliöiden tarkastuksia, toimenpidesuosituksia ja pohjavesialueilla sijaitsevia maalämpöjärjestelmiä. Muutokset suunnitelmaan olivat varsin pieniä ja pääosa lausuntojen pohjalta syntyneistä muutosehdotuksista koski pieniä asiavirheitä tai puutteita.

Suojelusuunnitelman liitteenä olevan toimenpideohjelman toteutumista tulee seuraamaan seudullinen seurantaryhmä, jossa on jäseniä kunnista sekä suunnitelman laadinnassa mukana olleilta viranomaisahoilta ja muista sidosryhmistä.

Kustannukset

Hankkeen kokonaiskustannukset olivat 55 000 €, johon Hämeen ELY-keskus myönsi 27 500 € suuruisen avustuksen (50 %). Omarahoitusosuus jaettiin tasan neljän kunnan kesken, jolloin Sysmän kunnalle jäi maksettavaa 6 875 €.

Valmistelija

Nimi: Emma Husu
Tehtävänimike: ympäristönsuojelutarkastaja
Puh: 044 713 4529
Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman vuosille 2025-2034.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Merkittään, että ympäristönsuojelutarkastaja Emma Husu esitteli asiaa kokouksessa.